

شناسه سند:	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دانشکده پرستاری و مامایی دفتر توسعه آموزش طرح دوره نظری و عملی
------------	---

اطلاعات مربوط به درس
گروه آموزشی ارائه دهنده: پرستاری سلامت جامعه نام درس: اختلال مادر و نوزاد نوع و تعداد واحد: 2 واحد نظری پیش نیاز/هم نیاز: پرستاری بهداشت مادر و نوزاد رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری روز و ساعت کلاس: یکشنبه ساعت: 13-15

اطلاعات اساتید همکار	اطلاعات مسئول درس
مدرسان همکار:- زمان و محل ملاقات: تلفن تماس: پست الکترونیک اساتید:	نام مسئول درس: فاطمه نیسه رتبه علمی: استادیار رشته تحصیلی: آموزش پرستاری محل کار: دانشکده پرستاری مامایی تلفن تماس: 8-2188655366 پست الکترونیک: f.neisheh@sbmu.ir
تاریخ آخرین ویرایش طرح درس: 1402/11/06	

شرح درس:

این درس شامل موارد غیرطبیعی و موقعیتهای آسیب پذیری در مراحل مختلف باروری (حاملگی، زایمان، بعد از زایمان، نوزادان و مشکل نازایی) می باشد که به دانشجو فرصت داده می شود با حضور فعال در آموزش نظری و عرصه های مختلف خدمات، تواناییهای لازم را برای بررسی و شناخت خانواده در موقعیت های بحرانی به خصوص مادر و نوزاد در معرض خطر کسب نمایند و مشکلات بالفعل و بالقوه سلامت آنها را تشخیص داده، تدابیر پرستاری مبتنی بر شواهد در موقعیتهای خاص را انجام دهد. باتوجه به اهمیت آموزش مجازی و اثربخشی آموزش ترکیبی به ویژه در مقوله پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد، ارائه این درس به روش ترکیبی خواهد بود. در این درس مبانی نظری و مهارتهای لازم برای مداخلات مراقبتی در اختلالات سلامت مادر و نوزاد را بر اساس اصول حرفهای و مبتنی بر شواهد فراهم مینماید. در این درس فراگیران با اصول کلی اختلالات سلامت مادر و نوزاد آشنا شده و استراتژیهای لازم در راستای مداخلات لازم جهت حفظ سلامت و جان مادران و نوزادان را در عرصه های مختلف بهداشتی و درمانی را فرا میگیرند. این درس در قالب 2 واحد نظری برای دانشجویان کارشناسی پرستاری تدوین شده است. انتظار می رود دانشجویان عزیز علاوه بر آشنایی با اصول، مفاهیم و دانش مرتبط با مبحث اختلالات سلامت مادر و نوزاد با مطالعه پیگیرانه و مشارکت فعال در بحث ها و انجام به موقع تکالیف تعیین شده، توانایی بکارگیری مطالب نظری را در عمل کسب نمایند. جلسات این درس بصورت فایل PDF در سامانه نوید بارگزاری می گردد. انتظار می رود که دانشجویان پس از مطالعه جلسات درس، ضمن رفع اشکال با استاد درس از طریق ارسال پیام در سامانه نوید و یا حضوری، به کوئیزها و یا تکالیف دروس در سامانه نوید به موقع پاسخ داده و در تعاملات سامانه شرکت فعال داشته باشند.

هدف کلی:

هدف از این درس انتقال دانش بیماری ها و مراقبت های پرستاری در مشکلات بارداری و بعد از زایمان در مادر و نوزاد به دانشجویان می باشد

اهداف اختصاصی: (توانمندی های مورد انتظار)

دانشجو در پایان دوره باید بتواند

- بارداری آسیب پذیر را توضیح دهید
- استفراغ های وخیم حاملگی و مراقبت های آن را بیان نماید
- اختلالات فشارخون در بارداری را بشناسد
- خونریزی های نیمه اول بارداری: سقط، مول هیداتی فرم، حاملگی خارج از رحم را توضیح دهد
- خونریزی های نیمه دوم بارداری: اختلالات جفت (جفت سرراهی و جدا شدن زودرس جفت) را بیان نماید
- اختلالات مایع آمنیوتیک (پلی هیدروآمنیوس، الیگوآمنیوس) و مراقبت های پرستاری آن را بیان نماید
- با اختلالات غدد آندوکرینی در بارداری: دیابت، اختلالات تیروئیدی آشنا شود
- بیماری های قلبی عروقی در بارداری را بشناسد
- کم خونی ها در بارداری را بشناسد و بتواند آن را مدیریت کند
- اختلالات ربوی در بارداری را بشناسد
- بیماری های عفونی و ویروسی در بارداری و خطرات آن ها را بداند
- وضعیت های آسیب پذیر جنین را بشناسد
- زایمان های آسیب پذیر را شناخته و مراقبت پرستاری آن را بیان نماید
- با زایمان های ابزارمند یا تهاجمی آشنا شود
- نوزادان آسیب پذیر را بشناسد

- عوارض بعد از زایمان را بداند
- با نازایی و عقیمی و مفاهیم مرتبط با آن آشنا باشد

رویکرد آموزشی:

مجازی روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط: ☐ کلاس آنلاین همزمان ☒ کلاس آنلاین غیر هم زمان ☐ کلاس وارونه ☐ روش‌های شبیه‌سازی ☐ بازی‌وارسازی ☐ فروم‌های گفت و گو سایر (نام ببرید):
حضوری روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط: ☐ سخنرانی ☒ بحث در گروه کوچک ☐ پرسش و پاسخ ☐ یادگیری مبتنی بر حل-مسأله ☐ یادگیری مبتنی بر سناریو ☐ یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه سایر (نام ببرید):
ترکیبی لطفا روش بکار گرفته شده از مجموع روش‌های حضوری و مجازی را نام ببرید: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی

سرفصل و تقویم ارائه درس

شماره جلسه	سرفصل	روش یاددهی-یادگیری	تاریخ جلسه	مدرس
1	شناسایی بارداری‌های آسیب‌پذیر و اختلالات فشارخون در بارداری	سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی	1402/11/29	دکتر نیسه
2	آشنایی با خونریزی‌های نیمه اول بارداری و مدیریت آن: سقط، مول‌هیداتی فرم، حاملگی خارج از رحم	سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی	1402/12/13	دکتر نیسه

دکتر نیسه	1402/12/20	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با خونریزی های نیمه دوم بارداری و مدیریت آن: اختلالات جفت (جفت سرراهی و جدا شدن زودرس جفت)	3
دکتر نیسه	1403/07/26	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با استفراغ های وخیم حاملگی، اختلالات مایع آمنیوتیک (پلی هیدروآمنیوس، الیگوهایدروآمنیوس)	4
دکتر نیسه	1403/01/19	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با اختلالات غدد آندوکرینی در بارداری: دیابت، اختلالات تیروئیدی	5
دکتر نیسه	1403/01/26	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با بیماری های قلبی عروقی و کم خونی ها در بارداری	6
دکتر نیسه	1403/02/02	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با اختلالات ریوی، دستگاه ادراری و آپاندیسیت در بارداری	7
دکتر نیسه	1403/02/09	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با بیماری های عفونی و ویروسی در بارداری	8
دکتر نیسه	1403/02/16	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با وضعیت های آسیب پذیر جنین(حاملگی چندقلویی، ناسازگاری های RH,ABO زجر جنینی و IUFD	9
دکتر نیسه	1403/02/23	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با زایمان های آسیب پذیر (زایمان سریع، زایمان مشکل، زایمان زودرس، زایمان دیررس، پارگی زودرس کیسه آب و پرولاپس بند ناف)	10
دکتر نیسه	1403/02/30	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با زایمان های ابزارمند یا تهاجمی	11
دکتر نیسه	1403/03/06	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با نوزادان آسیب پذیر	12
دکتر نیسه	1403/03/13	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با صدمات وارده به مادر در حین زایمان	13
دکتر نیسه	1403/03/20	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با عوارض بعد از زایمان	14
دکتر نیسه	1403/03/27	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با صدمات وارده به نوزاد	15
دکتر نیسه	1403/04/03	سخنرانی - پرسش و پاسخ- بحث گروهی	آشنایی با ناباروری و عقیمی	16

انتظارات از دانشجو/قوانین دوره:

- خاموش کردن موبایل در کلاس درس
- رعایت اصول اخلاقی و احترام به دیگران

- خودداری از غیبت و تاخیر در حضور و تعجیل در خروج غیر ضروری
- انجام و ارائه به موقع تکالیف تعیین شده (تا آخرین جلسه کلاس درس در ترم جاری)
- جلساتی که به دلیل تعطیلی توسط دانشجویان تشکیل نمی شود مجددا برگزار نشده و مسئولیت مطالعه و یادگیری آن برعهده دانشجویان است اما جلساتی که به دلیل تعطیلات رسمی برگزار نمی شود در زمان دیگری با هماهنگی برگزار خواهد شد.

روش ارزشیابی:

ردیف	روش ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
1	شرکت فعال در کلاس	20 درصد نمره
2	امتحان پایان ترم	80 درصد نمره

منابع درس: (آخرین ویرایش)

منابع اصلی:

پرستاری نوزاد پرخطر. آرزومانیانس سونیا (جدیدترین تاریخ). انتشارات بشری م.ترزه ورکلن-مارلن والدن. کوریکولوم اصلی پرستاری مراقبت های ویژه نوزادان (NICU). مترجم: دکتر ملیحه کدیور هاکنبری مرلین، ویلسون دیوید. درسنامه پرستاری کودکان ونگ 2015. ترجمه آرزومانیاس س، شوقی م، سنجرى م. تهران. نشر جامعه نگر. 1394. (مبحث مربوط به نوزاد پرخطر)

گایدلاین دنفورث زنان، کامران احمدی، 2008

بیماری نوزادان. نلسون ویرایش نوزدهم. زیر نظر دکتر نسترن خسروی. موسسه انتشاراتی ارتین طب پرستاری بهداشت مادران و نوزادان لودرمیلک، تالیف و تدوین مطهره خردمند، مهناز شوقی و مهناز سنجرى. نشر جامعه نگر

پرستاری و بهداشت مادر و نوزاد. تالیف و گردآوری: میترا ذوالفقاری، احمدعلی اسدی نوقابی. انتشارات بشری. آخرین نوبت چاپ

درسنامه پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان لیفر. ترجمه: مهناز سنجرى، مهناز شوقی. نشر جامعه نگر. آخرین نوبت چاپ

پرستاری بهداشت مادران و نوزادان تالیف ربابه ضیغمی و همکاران. آخرین نوبت چاپ

بارداری و زایمان ویلیامز. آخرین چاپ

Pillitteri. Maternal & child health nursing care the child hood & childbearing family . 5 edition .2007
Littleton, Engeberson, J.C (2002). Maternal Neonatal and Women s Health Nursing.
Wong's .perry, hockenbery.lodermilk.wilson. maternal child nursing care.2006
Lowdermilk.D.L.Perry.S.E.Bobak.i.M.(2006).Maternity and womensHealth Care(7 Ed).St Louis: Mosby

منابع کمکی : برای یافتن مقاله و سایر اطلاعات مفید

مراقبت ویژه نوزادان. ترجمه دکتر خدیجه شریفی. ویراستار دکتر احمد بهداد. انتشارات نسل فراد.
نوزاد طبیعی و آسیب پذیر . فاطمه کرهرودی. و همکاران. انتشارات نور دانش.

گرچی ام هانی (جدیدترین تاریخ) پرستاری نوزادان. ترجمه زیر نظر دکتر یداله زاهد پاشا. انتشارات نور دانش
رفعتی و همکاران فوزیه (جدیدترین تاریخ) پرستاری بهداشت مادران و نوزادان. انتشارات بشری
صلاح زهی هدایت اله و همکاران (جدیدترین تاریخ) پرستاری بهداشت مادر و نوزاد. انتشارات گلبن
قریب میترا، عظیمی سیروس (جدیدترین ویرایش) بهداشت مادران و نوزادان بر اساس فرایند پرستاری
کنر، کارل (جدیدترین تاریخ) مراقبت از نوزاد، ترجمه فرخ صابونی، فرشته نارنجی، چاپ... انتشارات معاونت پژوهشی
دانشگاه علوم پزشکی اراک.

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query.fcgi?CMD=Limits&DB=pubmed>

<http://www.nann.org/i4a/pages/index.cfm?pageid=1>

<http://www.neonatalnetwork.com/>

<http://www.inlm.org>

www.sciencedirect.com

<http://newborns.stanford.edu/PhotoGallery/GalleryIndex.htm>

<http://www.uptodate.com>

Whaley & Wong DL (last version) Nursing Care of Infants and Children, Chapter "The high risk newborn and family", Mosby Co